

ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

DUBRAVKO VUČETIĆ

ENERGETSKI ODNOŠI I EKONOMIČNOST
KONDENZATORSKOG KOČENJA ASINHRONOG
STROJA

MAGISTARSKI RAD

ZAGREB 1990

SADRŽAJ

UVOD.....	1
1. KOĆNA STANJA ELEKTROMOTORNIH POGONA S AM.....	3
1.1 Generatorsko kočenje.....	4
1.2 Protustrujno kočenje.....	9
1.3 Generatorsko kočenje AM napajanog iz poluvodičkog pretvarača.....	11
1.4 Elektrodinamičko kočenje.....	12
1.4.1 Elektrodinamičko kočenje s kratkospojenim statorskim namotom.....	13
1.4.2 Nesimetrično elektrodinamičko kočenje s izmjeničnom uzbudom.....	14
1.4.3 Elektrodinamičko kočenje s istosmjernom uzbudom.....	16
1.4.4 Elektrodinamičko kočenje u spoju s kondenzatorima.....	22
2. KONDENZATORSKO KOČENJE.....	24
2.1 Fizikalna osnove.....	25
2.2 Trofazno simetrično kondenzatorsko kočenje.....	27
2.2.1 Nadomjesna shema.....	27
2.2.2 Proračun graničnih brzina.....	29
2.2.3 Određivanje glavnog induktiviteta.....	31
2.2.4 Izračunavanje momenta.....	33
2.2.5 Odabiranje spoja motora i kondenzatora.....	34
2.3 Jednofazno kondenzatorsko kočenje.....	35
2.3.1 Nadomjesna shema.....	36
2.3.2 Proračun graničnih brzina.....	37
2.3.3 Određivanje glavnog induktiviteta.....	40
2.3.4 Izračunavanje momenta.....	40
2.3.5 Odabiranje spoja motora.....	42
2.4 Utjecaj parametara motora i vanjskih komponenata na kočne karakteristike.....	48
2.4.1 Utjecaj kapaciteta kondenzatora.....	48
2.4.2 Utjecaj veličine dodatnog otpora.....	49
2.4.3 Utjecaj konstrukcije motora.....	52
2.4.4 Utjecaj promjene otpora s temperaturom.....	58
2.5 Usporedba jednofaznog i trofaznog kondenzatorskog kočenja.....	60
3. EKSPERIMENTALNA PROVJERA REZULTATA.....	71
3.1 Trofazno kondenzatorsko kočenje u stacionarnom režimu.....	72
3.2 Jednofazno kondenzatorsko kočenje u stacionarnom režimu.....	75
3.3 Kondenzatorsko kočenje u stacionarnom režimu u spoju λ i spoju Δ	78
3.4 Elektrodinamičko jednofazno kondenzatorsko kočenje.....	80

4. ASPEKTI PRAKTIČNE PRIMJENE KONDENZATORSKOG KOČENJA.....	83
4.1 Kriteriji za odabiranje kondenzatora i otpornika.....	85
4.2 Višestepeno kondenzatorsko kočenje.....	89
4.2.1 Višestepeno kondenzatorsko kočenje s nezavisnim stupnjevima.....	90
4.2.2 Dvostepeno kondenzatorsko kočenje s preklapanjem kondenzatora preklopkom $\lambda-\Delta$	92
4.2.3 Dvostepeno kondenzatorsko kočenje s preklapanjem namota motora preklopkom $\lambda-\Delta$	95
4.2.4 Trostepeno kondenzatorsko kočenje s preklapanjem kondenzatora i namota motora preklopkom $\lambda-\Delta$	97
4.3 Trofazno kondenzatorsko kočenje i kompenzacija jalove snage.....	99
4.4 Kombinirano kočenje do zaustavljanja.....	101
4.4.1 Kombinacija kondenzatorskog i elektrodinamičkog kočenja s istosmjernom uzbudom.....	101
4.4.2 Kombinacija kondenzatorskog i protustrujnog kočenja.....	103
5. TEHNIČKO-EKONOMSKA USPOREDBA KONDENZATORSKOG S OSTALIM NAČINIMA KOČENJA AM.....	105
5.1 Tehnološko ekonomske karakteristike komponenata u procesu kočenja.....	106
5.1.1 Motori.....	107
5.1.2 Kondenzatori.....	108
5.1.3 Sklopniči.....	112
5.1.4 Otpornici.....	114
5.1.5 Ispravljački uređaj.....	115
5.2 Tehničko-ekonomska usporedba kondenzatorskog s drugim načinima kočenja na osnovi stacionarnog rada.....	115
5.2.1 Usporedba momentnih karakteristika.....	116
5.2.2 Usporedba gubitaka.....	121
5.3 Tehničko-ekonomska usporedba kondenzatorskog s drugim načinima kočenja u dinamičkom režimu rada.....	122
5.3.1 Energetski odnosi u dinamičkim stanjima AM.....	122
5.3.2 Ekonomска usporedba dinamičkog kočenja neopterećenog motora.....	127
5.3.3 Opća usporedba ekonomičnosti različitih načina kočenja u dinamičkim stanjima na osnovi režima uzastopnih zaleta i zaustavljanja.....	129
5.3.4 Utjecaj momenta inercije i momenta tereta na ekonomičnost kočenja.....	134
5.4 Ekonomika i izbor načina kočenja.....	136
ZAKLJUČAK.....	139
INDEKS OZNAKA.....	141

LITERATURA	145
SAŽETAK	147
SUMMARY	148
PRILOZI	P1
Prilog 1. Program za trofazno kondenzatorsko kočenje AM	P3
Prilog 2. Program za jednofazno kondenzatorsko kočenje AM	P6
Prilog 3. Program za motorski rad, generatorsko i protustrujno kočenje	P9
Prilog 4. Program za elektrodinamičko kočenje s istosmjernom uzbudom	P11
Prilog 5. Podaci o motorima	P13
ŽIVOTOPIS	